

Съвременен превод

Language: български (Bulgarian)

Provided by: Bible League International.

Copyright and Permission to Copy

Taken from the Bulgarian Easy-to-Read Version © 2000 by Bible League International.

PDF generated on 2017-08-16 from source files dated 2017-08-16.

f81bdf6b-f64b-5c00-a70f-cb43437b4e56

ISBN: 978-1-5313-1300-5

Писмото до

галатяните

1 От Павел, призван да бъде апостол не от хора, нито изпратен чрез някой човек, а чрез Исус Христос и Бог Отец, който възкреси Исус от мъртвите.

²Това писмо до църквите в Галатия* е и от всички братя и сестри, които са с мен.

³Благодат и мир на вас от Бога, нашия Баща, и Господ Исус Христос, ⁴който принесе в жертва себе си, за да премахне греховете ни и да ни освободи от покварения свят, в който живеем. Това бе волята на Бога, нашия Баща. ⁵На него да бъде слава за вечни векове! Амин.

**Има само едно
истинно благовестие**

⁶Изумен съм, че толкова скоро обръщате гръб на Онзи, който ви призова чрез Христовата благодат, и се насочвате към друго благовестие. ⁷Друго благовестие обаче няма. Има само хора, които ви объркват и се опитват да преиначат Благата вест за Христос. ⁸Но дори ако някой от нас или ангел от небето започне да ви проповядва благовестие, различно от това, което ви проповядвахме, проклет да бъде! ⁹Казвали сме го и преди, и сега пак го повтарям: ако някой ви проповядва благовестие, различно от това, което приехте, проклет да бъде!

¹⁰Как мислите: чие одобрение търся — на хората или на Бога? И

на хората ли искам да се харесам? Ако все още желаех да се харесам на хората, нямаше да съм слуга на Христос.

Властта на Павел е от Бога

¹¹Братя и сестри, искам да знаете, че Благата вест, която ви проповядвах, не е човешко послание, ¹²тъй като нито от някой човек съм го получил, нито съм бил научен на него. Исус Христос ми го разкри.

¹³Чували сте за живота, който водех като юдеин, и знаете, че безмилостно преследвах Божията църква и се опитвах да я унищожа. ¹⁴В практикуването на юдейската религия бях изпреварил повечето от връстниците си юдеи, тъй като ревностно следвах традициите на своите предци.

¹⁵Бог ме избра още преди да се родя и в благодатта си ме призова да му служа. ¹⁶И когато реши да ми открие своя Син, за да мога да проповядвам Благата вест за него сред езичниците, аз не се посъветвах с никого, ¹⁷нито пък отидох в Ерусалим, за да се срещна с тези, които бяха станали апостоли преди мен. Вместо това, веднага заминах за Арабия, а после се върнах в Дамаск.

¹⁸Три години по-късно отидох в Ерусалим, за да се запозная с Кифа,[†] и останах при него само петнадесет дни. ¹⁹Но освен Яков, Господния брат, други апостоли не видях. ²⁰Бог ми е свидетел, че това, което пиша, не е лъжа.

²¹После отидох в провинциите Сирия и Киликия, ²²но Христовите църкви в Юдея не ме познаваха

***1:2 Галатия** Вероятно областта, в която Павел основава църкви по време на първата си мисия. Вж. Д.А. 13-14.

[†]**1:18 Кифа** Арамейското име на Петър, един от дванадесетте апостола. Споменато още в 2:9,11.

лично. ²³Те само бяха чували хората да казват: „Човекът, който преди ни преследваше, сега проповядва вярата, която някога се опитваше да унищожи.“ ²⁴И прославяха Бога заради мен.

Другите апостоли приемат Павел

2 След четиринадесет години отново отидох в Ерусалим. Придружаваше ме Варнава, като със себе си бях взел и Тит. ²Отидох, защото Бог ми разкри, че трябва да го направя. Когато се срещнах насаме с най-почитаните там хора, аз изложих пред тях Благата вест по същия начин, по който я проповядвам сред езичниците, за да не бъде пропилян трудът, който вече съм положил, нито да отидат напразно сегашните ми усилия. ³Но дори Тит, който беше с мен, не бе заставен да се обреже, въпреки че е грък. ⁴Въпросът беше повдигнат от тези, които се представяха за наши братя и тайно се бяха присъединили към нас, а всъщност се бяха промъкнали да проучат каква е свободата, която имаме в Христос Исус, за да могат да ни поробят. ⁵Но ние не се поддадохме нито за миг, за да остане сред вас истината, възпълнена в Благата вест.

⁶Нищо не получих от тези, които бяха считани за видни хора. (За мен няма значение какви са, защото пред Бога всички хора са равни.) Тези уважавани мъже не добавиха нищо към моето послание. ⁷Точно обратното — те видяха, че на мен ми бе поверено да проповядвам Благата вест сред езичниците, така както на Петър бе поверено да проповядва

Благата вест сред юдеите. ⁸Защото този, който направи Петър апостол на юдеите, направи мен апостол на езичниците. ⁹Така Яков, Кифа и Йоан, които бяха известни като водачи в църквата, признаха правото да бъде апостол, което Бог ми бе дал, ръкуваха се с Варнава и с мен в знак, че ни приемат и са съгласни ние да проповядваме на езичниците, а те — на юдеите. ¹⁰Помолиха ни единствено да не забравяме да помагаме на бедните,* а аз не само бях готов, но и горях от желание да върша точно това.

Павел показва, че Петър е сгрешил

¹¹Но когато Кифа дойде в Антиохия, аз открито му се противопоставих, защото грешеше. ¹²Преди да пристигнат няколко души, изпратени от Яков, Петър се хранеше заедно с езичниците, но когато тези хора се появиха, той се отдръпна и отдели, защото се страхуваше от онези, които принадлежаха към групата на обрязаните. ¹³Останалите юдеи също го последваха в лицемерието му до такава степен, че увлякоха след себе си дори и Варнава. ¹⁴Когато видях, че поведението им не съответства на истината на благовестието, казах на Кифа пред всички: „След като ти, който си юдеин, живееш като езичник, а не като юдеин, как може да караш езичниците да следват юдейските обичаи?“

¹⁵Ние сме юдеи по рождение и не сме част от „грешните езичници“, ¹⁶но знаем, че човек става праведен пред Бога не като спазва закона, а

***2:10 бедните** По всяка вероятност ст. 10 се отнася до юдеите християни в Ерусалим. Вж. Римл. 15:26.

като вярва в* Исус Христос. Затова ние положихме вярата си в Христос Исус, за да станем праведни пред Бога, защото сме повярвали в† Христос, а не защото сме спазили закона, понеже никой няма да стане праведен пред Бога, като спазва закона.

¹⁷ Но ако поради това, че се стремим да станем праведни в Христос, ние, юдеите, се окажем грешници като езичниците, значи ли, че Христос ни прави грешници? ¹⁸ В никакъв случай! Защото ако отново започна да поучавам това, което съм изоставил, ставам закононарушител. ¹⁹ Защото чрез закона аз умрях спрямо закона, за да живея за Бога. Разпънат бях на кръста заедно с Христос, ²⁰ така че вече не самият аз живея, а Христос живее в мен. Животът, който сега живея в тялото си, живея го чрез вяра в‡ Божия Син, който ме обикна и пожертва себе си заради мен. ²¹ Не отхвърлям Божия дар, защото ако правилното взаимоотношение с Бога се постига чрез закона, Христос умря напразно!

Божие благословение идва чрез вярата

3 О, глупави галатяни! Някой ви е омагьосал, макар смъртта на Исус Христос на кръста да бе изписана пред очите ви! ² Едно искам да разбера от вас: като спазвахте закона ли получихте Духа или като чухте

и повярвахте в благовестието? ³ Как може да сте толкова глупави, че да се опитвате да усъвършенствате с човешки усилия живота, който започнахте с Духа? ⁴ Нима напразно преживяхте толкова много? Надявам се да не е така! ⁵ Нима Бог ви дава Духа и върши чудеса сред вас заради това, че спазвате закона, а не заради това, че чухте и повярвахте в благовестието?

⁶ Точно както Авраам, който според Писанието „повярва в Бога и той прие вярата му и го счете за праведен“[¶]. ⁷ Знайте, че именно онези, които имат вяра, са истинските потомци на Авраам. ⁸ Писанието предрече, че Бог ще направи езичниците праведни заради вярата им, и предварително обяви на Авраам Благата вест: „Всички народи ще бъдат благословени чрез теб.“[§] ⁹ Онези, които имат вяра, са благословени заедно с повярвалия Авраам, ¹⁰ а всички, които разчитат на спазването на закона, живеят под проклетие, защото Писанието казва: „Проклет е всеки, който не постоянства в спазването на всичко, написано в книгата на закона.“^{**}

¹¹ Ясно е, че никой няма да стане праведен пред Бога чрез закона, защото, както казва Писанието: „Праведният чрез вяра ще живее.“^{††} ¹² А законът не се основава на вярата. Според него „този, който изпълнява заповедите, ще живее чрез

*2:16 като вярва в Или: „чрез верността на“.

†2:16 защото сме повярвали в Или: „чрез верността на“.

‡2:20 вяра в Или: „верността на“.

¶3:6 Цитат от Бит. 15:6.

§3:8 Цитат от Бит. 12:3.

**3:10 Цитат от Вт. 27:26.

††3:11 Цитат от Ав. 2:4.

тях.“* 13 Христос ни освободи от проклятието на закона, поемайки върху себе си това проклятие, защото Писанието казва: „Проклет е всеки, който виси на дърво.“† 14 Христос ни освободи, за да може благословието, дадено на Авраам, да бъде дадено на езичниците чрез Христос Исус, така че чрез вяра да получим Духа, обещан ни от Бога.

Законът и обещанието

15 Нека ви дам пример от живота, братя и сестри. Също както никоой не може да обяви за невалидно или да добави нещо към човешко завещание, което вече е написано, така е и в този случай. 16 Обещанията бяха дадени на Авраам и неговия потомък. Забележете, че не се казва: „и на потомците му“, сякаш се отнася за много хора. Говори се по-скоро за един човек: „и на твоя потомък“,‡ който е Христос. 17 Ето какво имам предвид: законът, който дойде четиристотин и тридесет години по-късно, не може да отмени завещанието, вече одобрено от Бога, и така да анулира обещанието. 18 Защото ако наследството зависеше от закона, то вече не би зависело от обещанието, но Бог го даде в дар на Авраам въз основа на обещанието.

19 Каква, тогава, бе целта на закона? Той бе добавен към обещанието, за да покаже колко често хората престъпват волята на Бога, и бе предназначен за времето, докато дойде този Потомък, на когото бе дадено обещанието. Законът бе даден чрез ангели,

които използваха посредник. 20 Но когато Бог даде обещанието, нямаше посредник, защото ако е налице само една страна, посредник не е нужен, а Бог е един.

Целта на Моисеевия закон

21 Значи ли това, че законът противоречи на Божиите обещания? В никакъв случай! Защото ако беше даден закон, който да може да донесе живот на хората, то щяхме да станем праведни, като следваме този закон. 22 Но Писанието казва, че всички са в плен на властта на греха, така че обещаното да бъде дадено на тези, които вярват, въз основа на вярата в† Исус Христос.

23 Преди да дойде тази вяра, бяхме държани от закона като затворници, докато идващата вяра не се откри. 24 Законът бе нашият настойник, който трябваше да ни отведе при Христос, за да станем праведни чрез вярата. 25 Но сега, когато тази вяра е дошла, законът вече не ни е настойник.

26 Чрез вярата всички сте Божии деца в Христос Исус, 27 защото всички вие, които се кръстихте в Христос, с Христос се облякохте. 28 Няма разлика между юдеин и езичник, роб и свободен, мъж и жена, защото всички сте едно в Христос Исус. 29 А щом принадлежите на Христос, вие сте потомци на Авраам и наследници според обещанието, което Бог му даде.

4 Искам да кажа, че докато наследникът е още дете, той по нищо не се отличава от един роб,

*3:12 „този, който ... тях“ Вж. Лев. 18:5.

†3:13 Цитат от Вт. 21:23.

‡3:16 *потомък* Букв.: „семе“. Вж. Бит. 12:7.

†3:22 *вярата в* Или: „верността на“.

макар и да е господар на всичко. ²Той е подвластен на настойници и попечители, докато не дойде времето, определено от неговия баща. ³Така и ние, когато бяхме „деца“, робувахме на елементите* на този свят. ⁴Но щом дойде времето, Бог изпрати Сина си, който се роди от жена и живя според закона, ⁵за да освободи всички, които се намираха под властта на закона, и за да бъдем осиновени като Божии деца.

⁶Тъй като сте негови деца, Бог изпрати Духа на Сина си в сърцата ви и той вика: „Авва,[†] Отче!“ ⁷Така ти вече не си роб, а Божие дете. И понеже си негово дете, Бог те е направил и свой наследник.

Любовта на Павел към християните в Галатия

⁸По-рано, когато не познавахте Бога, вие служехте на лъжливи богове. ⁹А сега, когато го познавате (или по-скоро сега, когато Бог ви познава), защо се връщате към онези слаби и безполезни елементи, на които отново се опитвате да робувате? ¹⁰Спазвате специални дни, месеци, сезони и години. ¹¹Боя се за вас! Страхувам се, че целият ми труд е бил напразен.

¹²Братя и сестри, умолявам ви: станете като мен, защото и аз бях като вас. Никога не сте ми причинили злина. ¹³Знаете, че бях болен, когато за първи път дойдох при вас и ви проповядвах Благата вест. ¹⁴Въпреки че моето състояние бе голямо бреме за вас, вие не ме презряхте и не се отвратихте, а ме приехте като Божий ангел, така,

сякаш бях самият Христос Исус! ¹⁵Къде остана щастието ви? Защото аз съм свидетел, че ако можехте, щяхте да извадите собствените си очи и да ми ги дадете. ¹⁶Нима ви станах враг, като ви казах истината?

¹⁷Тези, които искат да следват закона, проявяват интерес към вас с лоши намерения. Те се опитват да ви отделият от мен, за да проявите интерес към тях. ¹⁸Добре е някой да мисли за вас, но когато е за добро и не само когато аз съм помежду ви. ¹⁹Деца мои, заради вас още веднъж преживявам родилните болки и ще бъде така, докато не станете като Христос. ²⁰Бих искал сега да съм с вас и да ви говоря по друг начин, защото не зная какво да ви правя.

Примерът с Агар и Сара

²¹Кажете ми вие, които искате да следват закона: нима не чувате какво казва законът? ²²Той казва, че Авраам имал двама сина — един от робиня и един от свободна жена. ²³Синът от робинята бил роден по обикновения, човешки начин, а синът от свободната жена — според Божието обещание.

²⁴Това има преносно значение. Двете жени представляват два завета. Единият бе от планината Синай и сложи началото на род, обречен на робство. Агар олицетворява този завет. ²⁵Тя въплъщава планината Синай в Арабия и е образ на земния Ерусалим, защото е в робство заедно с децата си. ²⁶Но божественият Ерусалим — нашата майка — е свободен. ²⁷Защото Писанието казва: „Радвай се, бездетна, която не си раждала.

*4:3 *елементите* Споменати още в 4:9. Може да означава „основни принципи“ или „стихийни духове“, т.е. сили, които влияят върху човечеството.

†4:6 *Авва* Арамейската дума за „баща“ или „татко“.

Възкликни с радостен вик ти, която не си страдала в родилни болки,

защото децата на изоставената са по-многобройни от децата на тази, която има съпруг.“ *Исаия 54:1*

²⁸ Вие, братя и сестри, също като Исаак сте родени според Божието обещание. ²⁹ Но и сега, както и тогава, роденият по естествения начин преследва родения чрез силата на Духа. ³⁰ А какво казва Писанието? „Отпрати тази робиня и сина ѝ, защото синът на робинята няма да бъде наследник със сина на свободната жена.“* ³¹ Следователно, братя и сестри, ние не сме деца на робинята, а на свободната жена.

Пазете свободата си

5 Христос ни освободи, за да живеем в свобода. Затова останете твърди и не допускайте отново да ви поробят. ² Чуйте! Аз, Павел, ви казвам, че ако се върнете към закона, като се обрежете, обезсмисляте онова, което Христос е направил за вас! ³ Още веднъж заявявам на всеки, който позволява да бъде обрязан, че той се задължава да спазва целия закон. ⁴ Тези от вас, които се опитват да станат праведни пред Бога чрез закона, вече нямат нищо общо с Христос — те са въвн от благодатта. ⁵ Но чрез вяра, с помощта на Духа, ние с нетърпение очакваме да станем праведни пред Бога. ⁶ Защото в Христос Исус не обрязването или необрязването имат значение, а вярата, която действа чрез любовта.

⁷ Вие се справяхте така добре! Кой ви накара да спрете да следвате

истината? ⁸ Каквото и да ви е убедило в това, то не идва от Бога, който ви призова. ⁹ Съвсем малко мая закъсва цялото тесто. ¹⁰ Но в Господа аз съм уверен, че няма да приемете друго освен това, на което съм ви научил. А този, който ви обърква, ще си получи заслуженото, който и да е той.

¹¹ Братя и сестри, ако все още проповядвах (както твърдят някои) необходимостта от обрязването, защо продължавам да бъда преследван? Ако това беше вярно, тогава посланието за кръста нямаше да се смята за скандално. ¹² Бих искал онези, които ви смущават, и да се кастрират (не само да се обрязват)!

¹³ А вие, братя и сестри, бяхте призовани от Бога да живеете в свобода. Но нека свободата ви не бъде повод да угаждате на грешната си природа — вместо това с любов служете един на друг. ¹⁴ Защото целият закон се свежда до едно единствено изречение: „Обичай ближния си както себе си!“† ¹⁵ Но ако продължавате да се хапете и ядете, внимавайте да не се унищожите взаимно.

Духът и човешката природа

¹⁶ Казвам ви: нека Духът ви направлява и тогава няма да следвате желанията на грешната си природа. ¹⁷ Защото това, което грешната ни природа желае, е против Духа и това, което Духът желае, е против грешната ни природа. Това са две напълно противоположни неща, следователно не може да правите каквото си поискате. ¹⁸ Но ако ви направлява Духът, вие не сте подчинени на закона.

*4:30 Цитат от Бит. 21:10.

†5:14 Цитат от Лев. 19:18.

¹⁹ Делата на нашата грешна природа са добре известни. Това са блудство, нечистота, похотливост, ²⁰ идолопоклонство, магьосничество, омраза, свади, ревност, гняв, разпри, разногласия, разцепления, ²¹ завист, пиянство, оргии и други подобни. Предупреждавам ви, както съм го правил и по-рано: за тези, които вършат такива неща, няма място в Божието царство. ²² А плодът на Духа е любов, радост, мир, търпение, благодат, доброта, вярност, ²³ тактичност, въздържание. Срещу такива неща няма закон. ²⁴ Тези, които принадлежат на Христос Исус, са разпънали грешната си природа с нейните страсти и желания. ²⁵ Тъй като Духът е източникът на нашия нов живот, нека следваме него. ²⁶ Да не бъдем надменни, да не се предизвикваме един друг и да не си завиждаме.

Помагайте си един на друг

Б Братя и сестри, ако откриете, че някой е съгрешил, вие, които живеете според Духа, трябва да му помогнете да се поправи, като се отнасяте тактично към него. Но внимавай и за себе си, да не би ти също да бъдеш изкушен. ² Носете заедно товарите си и по този начин ще се подчинявате на Христовия закон. ³ Ако някой се мисли за нещо, когато всъщност е нищо, се самозалъгва. ⁴ Всеки трябва да преценява собственото си поведение и едва тогава да се гордее с това, което е постигнал, без да се сравнява с някой друг, ⁵ защото всеки ще отговаря за себе си.

Не спирайте да вършите добро

⁶ Този, който се учи на Божието слово, трябва да споделя всички свои блага с онзи, който го учи.

⁷ Не се заблуждавайте! С Бога не може да се подигравате, защото каквото посее, това и ще пожънете. ⁸ Който сее в нивата на грешната си природа, ще пожъне от нея разруха, а който сее в нивата на Духа, ще пожъне от него вечен живот. ⁹ Да не се уморяваме да вършим добро, защото ще дойде времето да пожънем онова, което ни се полага, ако устоим докрай. ¹⁰ И така, отдаде ли ни се удобен случай, нека вършим добро на всички и особено на тези, с които споделяме една и съща вяра.

Павел завършва писмото си

¹¹ Вижте само какви големи букви ви пиша със собствената си ръка! ¹² Всички, които искат да спечелят одобрението на хората, се опитват да ви принудят да се обрежете, но те правят това само за да не ги преследват заради Христовия кръст. ¹³ Защото дори и тези, които се обрязват, не спазват закона, но искат вие да се обрежете, за да могат да се хвалят с това, че сте се подчинили на този ритуал.

¹⁴ Що се отнася до мен, да не дава Бог да се гордея с друго освен с кръста на нашия Господ Исус Христос! Чрез него светът е мъртъв за мен и аз съм мъртъв за света. ¹⁵ Защото няма никакво значение дали си обрязан или не. Важното е да си ново създание. ¹⁶ Мир и милост да бъде над всички, които следват това правило — над целия Божий народ.*

* 6:16 *целия Божий народ* Букв.: „Божия Израел“.

¹⁷ Накрая искам да ви помоля никой да не ме безпокои повече, защото белезите по тялото ми показват, че принадлежа на Исус.

¹⁸ Благодатта на нашия Господ Исус Христос да бъде с вас, братя и сестри. Амин.